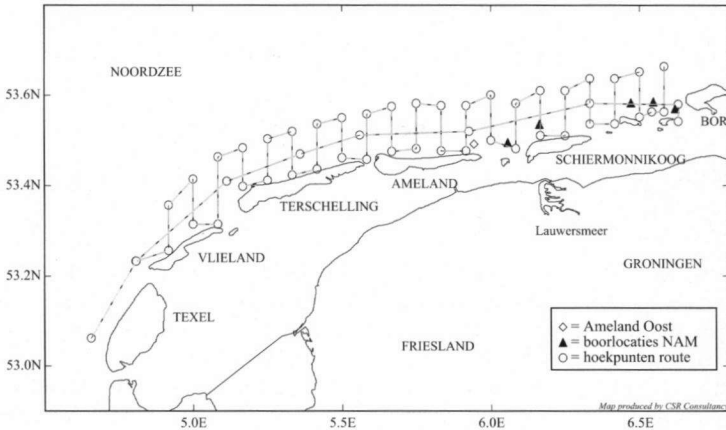

ZEEVOGELONDERZOEK IN DE KUSTZONE
BOVEN DE WADDENEILANDEN
SEABIRD SURVEYS OFF THE FRISAN ISLANDS

In verband met voorgenomen proefboringen naar aardgas in de Noordzee kustzone benoorden de Waddeneilanden, is de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) geïnteresseerd in de lokale avifauna. Men vraagt zich af, of in het gebied waar men wil boren verstoringsgevoelige zeevogels voorkomen. De kustzone benoorden de wadden is een belangrijk gebied voor de Zwarte Zeeëend *Melanitta nigra*, met name in de winter. Daarom opteert de NAM voor boringen in de zomer, als de zeeëenden uit het gebied verdwenen zijn. De vraag is echter: zijn werkelijk alle zeeëenden weg of blijven er belangrijke aantallen overzomereren of ruïen. Een analyse van onze database liet zien, dat we over veel wintergegevens kunnen beschikken, maar dat er in de zomer in het gebied tot dusverre opvallend weinig tellingen zijn uitgevoerd. Wel zijn er aanwijzingen, onder andere van zeetrekellingen, dat zeeëenden in flinke aantallen aanwezig kunnen zijn en ook per schip en per vliegtuig zijn zomerconcentraties wel een enkele keer gevonden (Leopold *et al.* 1995). Toch ontbreekt een goed beeld van wat zich in de zomer

Figuur 1. Geplande route voor zeevogeltellingen ten noorden van de Waddeneilanden, april-november 1997.

Figure 1. Planned route for seabird surveys off the Frisian islands, April-November 1997.

benoorden de Wadden afspeelt, reden voor de NAM om het Nederlands Instituut der Zee (NIOZ), het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN-DLO) en CSR Consultancy opdracht te geven de inventarisaties uit te voeren.

Uiteraard kijken we ook naar het doen en laten van onze broedvogels (meeuwen, sterns) en doortrekkers (bijvoorbeeld Jan van Gent *Sula bassana*, Aalscholver *Phalacrocorax carbo*) en zeezoogdieren (Bruinvis *Phocoena phocoena*, zeehonden Phocidae). In het eerste jaar hebben we om de maand een fijnmazige survey uitgevoerd in het gebied (figuur 1). Behalve de avifauna wordt ook het bodemleven in kaart gebracht om een voorspelling te kunnen doen waar de eenden eventueel zouden kunnen neerstrijken. Immers, zonder een rijke schelpdierenbank geen eendenconcentraties! Al met al hopen we met deze surveys in de komende jaren een veel beter inzicht te krijgen in vragen als: ruien er in Nederland veel zeeëenden; waar foerageren onze Grote Sterns *Sterna sandvicensis* en wat vangen ze op de Noordzee; leven de meeuwen uit de kolonies op de eilanden vooral van bijvangst en snijafval van de visserij of vangen ze ook zelf (veel) vis en wat dan wel; komen Bruinvissen echt alleen in de winter in de kustzone; maken de zeehonden ook in de zomer gebruik van de Noordzee of blijven ze dan in de Waddenzee? In toekomstige *Sula*'s zullen we over deze zaken berichten.

Kees Camphuysen,
Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ), postbus 59, 1790 AB Den Burg
CSR Consultancy, Ankerstraat 20, 1794 BJ Oosterend (NH)
 Mardik Leopold,
Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN-DLO), postbus 167, 1790 AD Den Burg